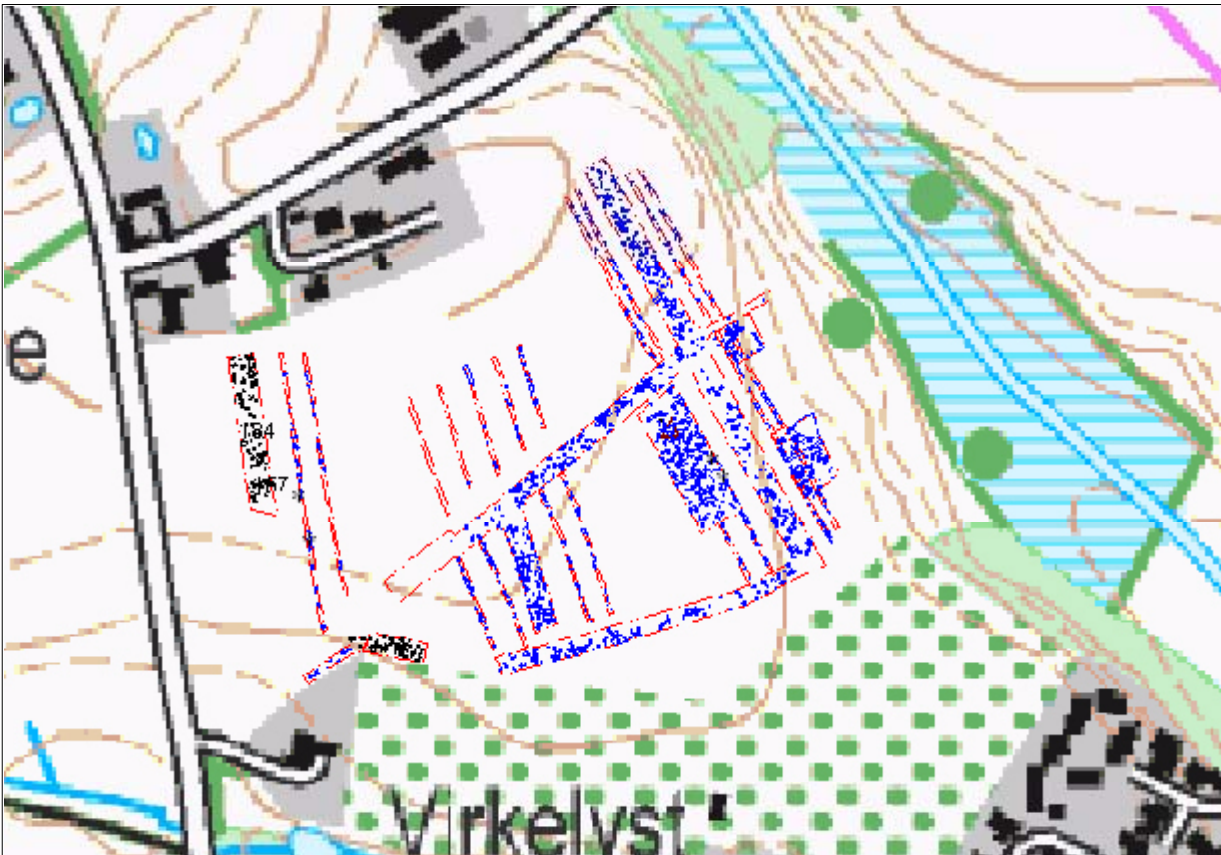

**Bygherrerapport for arkæologisk undersøgelse i forbindelse med
udstykning til boligområde i Skibet.
Etape 5.**

**VKH 6912 Skibet, Skibet sogn, Tørrild Herred, Vejle Amt.
Stednr. 17.09.09.
KUAS J.nr. 2003-2122-1393.**

Indholdsfortegnelse:

Resumé.....	2
Indledning.....	2
Udgravningsdata.....	2
Topografi.....	2
Kulturhistorien.....	3
Undersøgelsesmetode.....	3
Undersøgelsesresultat.....	3
Fremtidigt arbejde.....	4

Resumé

Ved udgravning af det østligste areal i den sydlige del af boligvej 3 fremkom der en stor mængde gruber, fyldskifter og stolpehuller. Der blev i alt undersøgt et areal på ca. 3697 m². De neolitiske gruber var meget diffuse og ”udvaskede” i fylden og kunne kun svagt erkendes i fladen. I nogle af gruberne fandtes keramik og flintflækker, som kan dateres til yngre stenalder. Der blev også fundet spredte stolpehuller. Der kan muligvis ses resterne efter to såkaldte midtsulehuse, d.v.s. huse med en række tagbærende stolper i midten af huset. Der var kun få mulige vægstolper bevaret. Det ene hus målte ca. 13 m i længden og det andet ca. 9 m. Begge huse vendte stort set Ø-V.

Af fund kan bl.a. nævnes 2 tværpile, 3 skraber, 1 skiveskraber, 1 tykbladet hvælvet sleben flintøkse samt en del ornamenteret keramik, uornamenteret keramik og forkullede hasselnøddeskaller.

Det var ikke muligt at udskille nogen mere overordnet bebyggelsesstruktur. Dette er et almindeligt problem med hensyn til bopladser fra den yngre stenalder. Bopladserne er oftest karakteriseret ved gruber, fyldskifter og stolperækker.

Indledning

I forbindelse med byggemodningen har Vejle Museum foreslået bygherren, Vejle Kommune, at der skulle foretages en arkæologisk forundersøgelse på arealet. Dette fravalgte bygherren dog. Alternativt fulgte museet for Kommunens regning muldafrømningen i vej- og kloaktraceerne. Efterfølgende blev der foretaget en regulær forundersøgelse samt en efterfølgende undersøgelse på byggegrundene.

Denne fremgangsmåde har også medført, at undersøgelserne blev opdelt i etape 1-5.

Udgravningsdata

Bygherre: Vejle Kommune, Teknisk Forvaltning, Kirketorvet 22, 7100 Vejle.

Entreprenør: Per Aarsleff A/S.

Maskine: Caterpillar 320 B.

Ansvarlig leder: Museumsinspektør Folmer Christiansen, Vejle Museum.

Daglig leder: cand.phil. Charlotta Lindblom. I udgravningen deltog også cand.mag. Mikael Manøe Bjerregaard, stud.mag. Britt Schmidt samt stud.mag. Lars Grundvald. I udgravningen af anlæggene deltog også amatørarkæolog Inger Qvistgaard Hansen. Udgravningen strakte sig fra d. 28/3 – 2/5 2007. Opmålingen blev foretaget med GPS i system 34 Jylland/Fyn. De fremkomne anlæg blev gravet med skovl og ske og efterfølgende tegnet i målestoksforhold 1:20. Korrespondance og originalmateriale bliver opbevaret på Vejle Museum.

Topografi

Lokaliteten er beliggende på et næs. Mod øst afgrænses det af Vejle Å og mod sydvest af et mindre vandløb. Arealet falder kraftigt mod øst og mod nord. Mod nord ses en større Ø-V bakkekam. Mod sydøst ligger Jennumvej og på den vestlige side af Jennumvej ses et gammelt vådområde. Undergrunden bestod af sandet grus. Undergrunden blev mere gruset mod nord og bestod af finere sand mod syd og sydvest. De neolitiske anlæg lå på det sandede areal mod syd og sydvest. Muldlaget er ret tykt, stedvis 30 – 40 cm, bortset fra på bakketoppen hvor det bliver tyndere.

Kulturhistorien

I området er der tidligere registreret gruber fra bronze- og jernalder, men der er ikke tidligere registreret fund fra stenalderen i området.

Undersøgelsesmetode

Der blev foretaget en prøvegravning på byggegrundene, etape 3. Ved denne prøvegravning fremkom ikke overraskende en del anlæg, heriblandt en del gruber og stolpehuller fra stenalderen. Det var specielt ved stamvejen og byggegrundene ved boligvej 3, dvs. længst mod øst, at disse stenalderlige anlæg fremkom. Efterfølgende blev der foretaget en arkæologisk undersøgelse af dette areal. Muldafrømningen blev foretaget med en gravemaskine og efterfølgende opmålt med GPS, registreret og udgravet med skovl og ske. Snitte tegningerne blev tegnet i målestoksforhold 1:20.

Undersøgelsesresultat

Der fremkom en stor mængde anlæg i form af større fyldskifter, gruber og stolpehuller. Allerede ved prøvegravningerne fremkom der ornamenteret keramik i flere af disse fyldskifter. Keramikken daterer anlæggene til yngre stenalder, omkring 3400 – 3000 f.Kr. Disse anlæg var generelt meget diffuse i fladen, men de indeholdt som regel trækulsnistre og det gjorde anlæggene lidt nemmere at se i fladen.

Der blev fundet to mulige midtsulehuse samt en stolperække længst mod syd. Af andre anlæg var der utallige gruber og fyldskifter. Der er ikke tvivl om, at nogle af disse anlæg kan være naturlige fænomener. Der kunne være tale om rodvælter eller lignende. Men når det er sagt, er der stadig ca. 40 gruber tilbage indeholdende keramik og som må ses i forbindelse med en boplads fra yngre stenalder. I disse gruber blev der foruden keramik fund af flintafslag og trækulsnistre. Der blev også fundet forkullede hasselnøddeskaller i et stolpehul, som indgik i et af midtsulehusene. I en grube fandtes en tværpil. Denne var lavet på en flintflække og havde en bred udsvajet æg. I en anden grube blev der fundet en tyndnakket flintøkse med slebne bredder og tilhuggede smalsider. Der blev som tidligere nævnt fundet ornamenteret keramik. Iblant dekorationerne ses parallelle lodrette furer ned langs bugen og horisontale rækker med indtryk lavet med en tosnoet snor. Disse horisontale rækker med tosnoet snor er beliggende ved og lige under randen. Generelt plejer bopladser fra stenalderen at findes på sandede bakker og i forbindelse med vandløb. Således har også bopladsen fra Skibet ligget på et sandet næs omkranset af vandløb. Man kan forestille sig at her har ligget en mindre boplads bestående af en eller nogle familier. Der blev fundet forkullede hasselnøddeskaller i et af stolpehullerne fra et muligt hus. Der er også indsendt prøver til makrofossilanalyse med henblik på at få bestemt eventuelle forkullede frø. Frøene kan være med til at belyse, hvilke planter man har dyrket eller anvendt i husholdningen.

Fremtidigt arbejde

De aktuelle undersøgelser i Skibet er afsluttet.

Vejle, d. 23/11 – 2007

Cand.phil.
Charlotta Lindblom
Vejle Museum